

Cur quartum praeceptum primum locum obtinet in secunda tabula?

Cum secunda tabula ordinet societatem humanam, pulcherrimo ordine primum constituuntur gubernatores et personae atque officia in communi societate apte distribuuntur. Et orditur vox diuina a primo gradu gubernationis videlicet a parentibus, qui^c debent esse regula aliorum gubernatorum, constitutis autem gubernatoribus, qui sunt custodes disciplinae in communi societate, postea sequuntur praecepta, quae arcent singulorum iniurias.

Quae sunt virtutes pertinentes ad quartum praeceptum?

Virtutes quarti praecepti sunt pietas parentum et liberorum mutua, iusticia vniuersalis in gubernatoribus et in subditis, iusticia coniugum inter sese, sedulitas.

10

Quae sunt officia parentum?

[24:] Paulus ad Ephesios 6 insigne praeceptum tradit de officijs parentum: „Educate liberos vestros in doctrina et disciplina domini.“⁴³ Vult igitur patres familias suae familiae praestare non solum nutritionem et defensionem, sed etiam communicationem doctrinae de Deo et assuefactionem ad exercitia honestae gubernationis vitae et morum.

15

Quae sunt officia gubernatorum?

Magistratus debet esse custos totius legis, quod ad externam disciplinam attinet. Primum igitur debet sonare vocem legis moralis in genere humano et proponere summas et immutabiles leges prohibentes idola, blasphemias, periuria, iniustas caedes, vagas libidines, furta et fraudes in contractibus et iudicijs. Secundo suas quasdam leges ferre potest, non pugnantibus cum iure naturae, quae sint et probabiles et viles ad conseruandum statum reipublicae. Tertio sit magistratus executor diuinarum et suarum legum in puniendis violatoribus. Quarto defendat obediens contra iniurias improborum iuxta Pauli dictum: „Sit timori malo operi et honori bono operi.“⁴⁴

25

^c Korrigiert aus „quae“ nach E.

⁴³ Eph 6,4.

⁴⁴ Vgl. Röm 13,3.